

I. WSTĘP

- Chętnik A., 1973: Jantar w sztuce kurpiowskiej. *Polska Sztuka Ludowa* 27 (4), 191–198.
- Jagodziński S., 1982: Materiały neolityczne znad Zalewu Wiślanego. *Rocznik Elbląski* 9, 215–241.
- Kosmowska-Ceranowicz B., Choińska-Bochdan E., 2003: Z bursztynem przez tysiąclecia. Muzeum Archeologiczne w Gdańsku.
- Kosmowska-Ceranowicz B., Konart T., 1989, II wyd. 1995: Tajemnice bursztynu. Sport i Turystyka, Warszawa.
- Mazurowski R., 1985: Amber treatment workshops of the Rzucewo Culture in Żuławy. *Przegląd Archeologiczny* 32, 5–60.

II. NAZEWNICTWO

- Hillmer G., Weitschat W., Vávra N., 1992: Bernstein in Borneo. *Naturwissenschaftliche Rundschau* 45, 72–74.
- Kosmowska-Ceranowicz B., 2015: Infrared spectra atlas of fossil resins, subfossil resins, and selected imitations of amber. *Atlas widm w podczerwieni żywic kopalnych, subfosylnych i niektórych imitacji bursztynu*. W: *Atlas. Infrared Spectra of the World's Resins. Holotype Characteristics. Atlas. Widma IR żywic świata. Charakterystyka ich holotypów*, 5–210. PAN, Muzeum Ziemi, Warszawa.
- Sawkiewicz S.S., 1970: Jantar. Niedra, Leningrad.
- Stout E.C., Beck C.W., Kosmowska-Ceranowicz B., 1995: Gedanite and gedano-succinite. W: K.B. Anderson, J.C. Crelling (red.): *Amber, resinite and fossil resins*. ACS (American Chemical Society) Symposium Series 617, 130–148. <https://doi.org/10.1021/bk-1995-0617.ch007>
- Vávra N., 2011: Systematic und Nomenklatur fossiler Harze. W: B. Kosmowska-Ceranowicz, N. Vávra (red.): *Eigenschaften des Bernsteins und anderer fossiler Harze aus aller Welt. Proceedings of the conference at the Scientific Centre of the Polish Academy of Sciences in Vienna, 21st–22nd June 2010*, 39–54. Vienna.
- Vávra N., 2015: Mineral names used for fossil and subfossil resins (“ambers”) and similar materials. Nazwy mineralogiczne żywic kopalnych, subfosylnych i substancji żywicopodobnych. W: *Atlas. Infrared Spectra of the World's Resins. Holotype Characteristics. Atlas. Widma IR żywic świata. Charakterystyka ich holotypów*, 215–280. PAN, Muzeum Ziemi, Warszawa.

III. WIEK ŻYWIC KOPALNYCH

- Czeczott H., 1961: Skład i wiek flory bursztynów bałtyckich. *Prace Muzeum Ziemi* 4, 19–45.
- Kosmowska-Ceranowicz B., Kovaliukh N.N., Skripkin V., 1996: Sulphur content and radiocarbon dating as some key characters of resins. *Prace Muzeum Ziemi* 44, 47–50.
- Ragazzi E., Giaretta A., Perrichot V., Néraudeau D., Schmidt A.P., Roghi G., 2009: Thermal analysis of Cretaceous ambers from southern France. *Geodiversitas* 31, 163–175.
<https://doi.org/10.5252/g2009n1a15>
- Ritzkowski S., 1997: K-Ar Altersbestimmungen der bernsteinführenden Sedimente des Samlandes (Paläogen, Bezirk Kaliningrad). Metalla: *Forschungsberichte des Deutschen Bergbau-Museums* 66, 19–23.

IV. GENEZA BURSZTYNU

Anderson K.B., Lepage B.K., 1995: Analysis of fossil resins from Axel Heiberg Island. W: K.B. Anderson, J.C. Crelling (red.): Amber, resinite and fossil resin. ACS (American Chemical Society) Symposium Series 617, 170–192. <https://doi.org/10.1021/bk-1995-0617.ch009>

Beck C.W., 1993: Der Wissensstand über chemische Struktur und botanische Herkunft des Bernsteins. W: *Miscellanea archaeologica Thaddaeo Malinowski dedicata*, 27–38. Słupsk–Poznań.

Katinas V., 1987: [O pochodzeniu bursztynu]. Prawda, Moskwa [w j. ros.].

Kohlman-Adamska A., 1997: Rekonstrukcja lasu „bursztynowego” na podstawie inkluzji roślinnych w bursztynie bałtyckim. Muzeum Ziemi / Konferencje naukowe / Streszczenia referatów 8, 26–27.

Kohlman-Adamska A., 2003: Bursztynodajny las trzeciorzędowy. W: B. Kosmowska-Ceranowicz, E. Choińska-Bochdan: Z bursztynem przez tysiąclecia, 11–13. Muzeum Archeologiczne w Gdańsk, Gdańsk.

Rice P.C., 2006: Amber. The Golden Gem of the Ages. Fourth edition. New York.

Sawkiewicz S.S., 1970: Jantar. Niedra, Leningrad.

V. BURSZTYN BAŁTYCKI – SUKCYNIT – I JEGO WŁAŚCIWOŚCI

Chętnik A., 1981: Mały słownik odmian bursztynu polskiego. Prace Muzeum Ziemi 34, 31–38.

Chojcan J., Sachanbiński M., 1993: Free volumes in amber probed by positron annihilation spectroscopy. W: Proceedings of XXVIII Zakopane School of Physics, 296–298. Kraków.

Foks J., Janik H., Kucharska M., Kwiatkowski A., 1980: Badania mikrostruktury bursztynów bałtyckich o różnym stopniu przezroczystości. Przegląd Geologiczny 28 (11), 621–624.

Karwowski Ł., Matuszewska A., 1999: Inorganic and organic components of water obtained during autoclaving of Baltic amber. Estudios del Museo de Ciencias Naturales de Alava 14 (Núm. esp. 2), 63–72.

Katinas V., 1971: Jantar i jantarienosnyje otłożenia južnoj Pribałtiki. Mintis, Wilno.

Kosmowska-Ceranowicz B., Kovaliukh N.N., Skripkin V., 1996: Sulphur content and radiocarbon dating as some key characters of resins. Prace Muzeum Ziemi 44, 47–50.

Kosmowska-Ceranowicz B., Kulicki C., Kuźniarski M., 2008: Mikrokryształy i mikrostruktury w bursztynie i imitacjach. Prace Muzeum Ziemi 49, 109–131.

Leciejewicz K., Kwiatkowska K., 2005: Odkrywane piękno bursztynu. Muzeum Ziemi. Opracowania dokumentacyjne 22. Oficyna Wydawnicza Sadyba, Warszawa.

Matuszewska A., Gołąb A., Salomon A., 2002: Mikrotwardość bursztynu i jego imitacji. Polski Jubiler 15, 26–29.

Matuszewska A., Kurkiewicz S., 2011: Bernsteinsäure in Succinit – Genese und quantitative Analyse. W: B. Kosmowska-Ceranowicz, N. Vávra (red.): Eigenschaften des Bernsteins und anderer fossiler Harze aus aller Welt. Proceedings of the conference at the Scientific Centre of the Polish Academy of Sciences in Vienna, 21st–22nd June 2010, 109–119.

Orłov N.O., Uspienskij W.A., 1936: Minierałogija kaustobiolitow. Cz. I. Iskopajemyje smoły. Izd. Akademii Nauk SSSR. Moskwa–Leningrad.

Sawkiewicz S.S., 1983: Organische Mineralogie: Objekte, Aufgaben, Methoden. Mitteilungen der Abteilung für Mineralogie am Landesmuseum Joanneum 51, 299–306.

Szykuła J., Hebda C., Orpiszewski J., Aichholz R., Szynkiewicz A., 1990: Studies on neutral fraction on Baltic Amber. Prace Muzeum Ziemi 41, 15–20.

Tschirch A., Stock E., 1936: Die Harze. Berlin.

Vávra N., 1993: Chemical characterization of fossil resin (“amber”) – a critical review of methods, problems and possibilities: determination of mineral species, botanical sources and geographical attribution. Abhandlungen der Geologischen Bundesanstalt 49, 147–157.

Vávra N., 2015: Mineral names used for fossil and subfossil resins (“ambers”) and similar materials. Nazwy mineralogiczne żywic kopalnych, subfosylnych i substancji żywicopodobnych. W: Atlas. Infrared Spectra of the World’s Resins. Holotype Characteristics. Atlas. Widma IR żywic świata. Charakterystyka ich holotypów, 215–280. PAN, Muzeum Ziemi, Warszawa.

Yamamoto S., Otto A., Krumbiegel G., Simoneit B.R.T., 2006: The natural product biomarkers in succinate, glessite and stantienite ambers from Bitterfeld, Germany. Review of Palaeobotany and Palynology 140, 27–49. <https://doi.org/10.1016/j.revpalbo.2006.02.002>

INKLUZJE ZWIERZĘCE I INNE W BURSZTYNIE

Borsuk-Białyńska M., Lubka M., Böhme W., 1999: A lizard from Baltic amber (Eocene) and the ancestry of the crown group lacertids. Acta Palaeontologica Polonica 44 (4), 349–382.

Jaźdżewski K., Kulicka R., 2000: Ein neuer Flohkreb (Crustacea) in Baltischem Bernstein. Fossilien 1 (100), 24–26.

Jeskow K.J., 2002: Fossil resins. W: A.P. Rasnitsyn, D.L. Quicke (red.): History of Insects, 427–436. Dordrecht–Boston–London.

Kulicka R., 1996: Inkluzje zwierzęce w bursztynie. W: Bursztyn – skarb dawnych mórz, 13–16. Oficyna Wydawnicza Sadyba, Warszawa.

Kulicka R., Kosmowska-Ceranowicz B., 2001: Historia i znaczenie kolekcji Tadeusza Giecewicza. W: Bursztynowy skarbiec. Część I. Katalog kolekcji Tadeusza Giecewicza, 73–82. Muzeum Ziemi. Opracowania dokumentacyjne 18. Oficyna Wydawnicza Sadyba, Warszawa.

Kupryjanowicz J., 2001: Stawonogi w bursztynie bałtyckim i ich fotograficzny obraz. W: Bursztynowy skarbiec. Część I. Katalog kolekcji Tadeusza Giecewicza, 18–72. Muzeum Ziemi. Opracowania dokumentacyjne 18. Oficyna Wydawnicza Sadyba, Warszawa.

Perkovsky E.E., Zosimovich V.Y., Vlaskin A.Y., 2003: Rovno amber fauna: a preliminary report. Acta Zoologica Cracoviensis 46, 423–430.

Pielńska A., 2001: Inkluzje roślinne w bursztynie bałtyckim. W: Bursztynowy skarbiec. Część I. Katalog kolekcji Tadeusza Giecewicza, 19–72. Muzeum Ziemi. Opracowania dokumentacyjne 18. Oficyna Wydawnicza Sadyba, Warszawa.

Ritzkowski S., 1999: Die Eidechse *Nucras succinea*, Boulenger 1917, der Ehem. Königsberger Bernsteinsammlung. W: B. Kosmowska-Ceranowicz, H. Paner (red.): Investigations into Amber.

Proceedings of the International Interdisciplinary Symposium: „Baltic Amber and Other Fossil Resins, 997 Urbs Gyddanyzc – 1997 Gdańsk”, 2–6 September 1997, Gdańsk, 89–92. Muzeum Archeologiczne w Gdańsk, Gdańsk.

Sikorska-Piwowska Z., Kulicka R., 1999: Mammalian ichnites in amber. W: B. Kosmowska-Ceranowicz, H. Paner (red.): Investigations into Amber. Proceedings of the International Interdisciplinary Symposium: „Baltic Amber and Other Fossil Resins, 997 Urbs Gyddanyzc – 1997 Gdańsk”, 2–6 September 1997, Gdańsk, 83–87. Muzeum Archeologiczne w Gdańsk, Gdańsk.

Sulimski A., Kulicka R., 1994: Unusual amber fossil. Rocznik Muzeum Górnospłaskiego. Przyroda 14, 69–71.

VI. INNE ŻYWICE KOPALNE

Atlas. Infrared Spectra of the World's Resins. Holotype Characteristics. Atlas. Widma IR żywic świata. Charakterystyka ich holotypów. PAN, Muzeum Ziemi, Warszawa.

Kosmowska-Ceranowicz B., Krumbiegel G., Vávra N., 1993: Glessit, ein tertiäres Harz von Angiospermen der Familie Burseraceae. Neues Jahrbuch für Geologie und Paläontologie 187 (3), 299–324.

Kosmowska-Ceranowicz B., Migaszewski Z., 1988: O czarnym bursztynie i gagacie. Przegląd Geologiczny 36 (7), 413–421.

Krumbiegel G., 1999: Beckerit aus dem Tagebau Goitsche bei Bitterfeld (Sachsen-Anhalt, Deutschland). W: B. Kosmowska-Ceranowicz, H. Paner (red.): Investigations into Amber. Proceedings of the International Interdisciplinary Symposium: „Baltic Amber and Other Fossil Resins, 997 Urbs Gyddanyzc – 1997 Gdańsk”, 2–6 September 1997, Gdańsk, 231–239. Muzeum Archeologiczne w Gdańsk, Gdańsk.

Langenheim J.H., 1969: Amber – a botanical inquiry. Science 163, 1157–1169.

<https://doi.org/10.1126/science.163.3872.1157>

Wagner-Wysiecka E., Ragazzi E., 2011: Preliminary studies comparing the chemical composition of goitschite and Saxonian succinite. W: B. Kosmowska-Ceranowicz, N. Vávra (red.): Eigenschaften des Bernsteins und anderer fossiler Harze aus aller Welt. Proceedings of the conference at the Scientific Centre of the Polish Academy of Sciences in Vienna, 21st–22nd June 2010, 65–78. Vienna.

ŻYWICE KOPALNE EUROPY

Ghiurca V., Vávra N., 1990: Occurrence and chemical characterization of fossil resins from „Colti” (District of Buzau, Romania). Neues Jahrbuch für Geologie und Paläontologie 5, 283–294.

Grimalt J.O., Lopez J.F., 1998: The organic composition of Peñacerrada ambers. W: World Congress on Amber Inclusions, 20th–23rd October 1998, 107. Vitoria, Alava.

Kasper H.U., 1996: Der rumänische Bernstein. W: M. Ganzelewski, R. Slotta (red.): Bernstein. Tränen der Götter. Katalog der Ausstellung, 357–362. Bochum.

Körmendy R., Neuwald H.K., 1997: Ajkait – ein ungarischer Bernstein. Fundgrube 3–4, 92–97.

Kosmowska-Ceranowicz B., 2008: Gegenüberstellung ausgewählter Bernsteinarten und deren Eigenschaften aus verschiedenen geographischen Regionen. W: J. Rascher, R. Wimmer, G. Krumbiegel, S. Schmiedel (red.): Bitterfelder Bernstein versus Baltischer Bernstein. Hypothesen,

Fakten, Fragen. II Bitterfelder Bernsteinkolloquium. Exkursionführer und Veröffentlichungen der DGG (EDGG) 236, 61–68.

Nel A., Brasero N., 2010: Oise amber. W: D. Penney (red.): Biodiversity of Fossils in Amber from the Major World Deposits, 137–148. Siri Scientific Press, Manchester.

Niedźwiedzki J., 1908: O bursztynach z Karpat Galicyjskich. Kosmos 33 (10–12), 529–535.

Stout E.C., Beck C.W., Anderson K.B., 2000: Identification of rumanite (Romanian amber) as thermally altered succinite (Baltic amber). Physics and Chemistry of Minerals 27, 665–678.

<https://doi.org/10.1007/s002690000111>

Wollmann V., 1996: Der Bernsteinbergbau von Colti. W: M. Ganzelewski, R. Slotta (red.): Bernstein. Tränen der Götter. Katalog der Ausstellung, 369–376. Bochum.

ŻYWICE KOPALNE AZJI

Azar D., 2010 (2007): Bursztyn libański – jego wiek i nagromadzenia. W: B. Kosmowska-Ceranowicz, W. Gierłowski (red.): Bursztyn – poglądy, opinie. Materiały z seminariów Amberif 2005–2009, 48. Gdańsk–Warszawa.

Grimaldi D.A., Engel M.S., Nascimbene P.C., 2002: Fossiliferous Cretaceous amber from Myanmar (Burma). Its rediscovery, biotic diversity, and paleontological significance. American Museum Novitates 3361, 1–71. [https://doi.org/10.1206/0003-0082\(2002\)361<0001:FCAFMB>2.0.CO;2](https://doi.org/10.1206/0003-0082(2002)361<0001:FCAFMB>2.0.CO;2)

Hillmer G., Weitschat W., Vávra N., 1992: Bernstein in Borneo. Naturwissenschaftliche Rundschau 45, 72–74.

Kazubski M., 2016: Birmit. Czy może konkurować z sukçynitem? Burmite. Can it compete with succinate? Bursztynisko 38, 45–47.

Kosmowska-Ceranowicz B., Kulicki C., Kupryjanowicz J., Marczak J., Lundberg D., Fudala J., 2013: Bird traces in Dominican Amber. W: B. Kosmowska-Ceranowicz, W. Gierłowski, E. Sontag (red.): The International amber researcher symposium „Amber. Deposits–Collections–the Market”, Gdańsk, Poland 22–23.03.2013, 62–66. Gdańsk.

Kosmowska-Ceranowicz B., Łydżba-Kopczyńska B., Sachanbiński M., 2016 (2014): Kopalne żywice Indonezji – ich struktury wewnętrzne i formy. W: B. Kosmowska-Ceranowicz, W. Gierłowski (red.): Bursztyn – poglądy, opinie. Materiały z seminariów Amberif 2010–2015, 112–118. Gdańsk–Warszawa.

Rodgers K.A., Currie S., 1999: A thermal analytical study of some modern and fossil resins from New Zealand. Thermochimica Acta 326, 143–149. [https://doi.org/10.1016/S0040-6031\(98\)00590-5](https://doi.org/10.1016/S0040-6031(98)00590-5)

Szwedo J., Wang B.. Zhang H., 2013: The Eocene Fushun amber known and unknown. W: B. Kosmowska-Ceranowicz, W. Gierłowski, E. Sontag (red.): The International amber researcher symposium „Amber. Deposits–Collections–the Market”, Gdańsk, Poland 22–23.03.2013, 33–37. Gdańsk.

ŻYWICE KOPALNE AMERYKI PÓŁNOCNEJ I KANADY

Aber S.W., Kosmowska-Ceranowicz B., 2001: Bursztyn i inne żywice kopalne. Kredowe żywice kopalne Ameryki Północnej: Jelinit, cedarit (czemawinit). Polski Jubiler 13, 22–24.

Grimaldi D.A., Beck C.W., Boon J.J., 1989: Occurrence, chemical characteristics, and paleontology of the fossil resins from New Jersey. American Museum Novitates 2948 (8), 1–27

Grimaldi D.A., Lillegraven J.A., Wampler T.W., Bookwalter D., Shadrinsky A., 2000: Amber from Upper Cretaceous through Paleocene strata of the Hanna Basin, Wyoming, with evidence for source and taphonomy of fossil resins. Rocky Mountain Geology 35 (2), 163–204.

<https://doi.org/10.2113/35.2.163>

Kosmowska-Ceranowicz B., Giertych M., Miller H., 2001: Cedarite from Wyoming: infrared and radiocarbon data. Prace Muzeum Ziemi 46, 77–80.

Kosmowska-Ceranowicz B., Fudala J.F., 2006: Żywica kopalna czy kopal z Sabah? Fossil resin or copal from Sabah? Bursztynisko 25, 14–15, 45–46.

Langenheim J.H., 1966: Botanical source of amber from Chiapas, Mexico. Ciencia 24 (5–6), 201–210.

McKeller R.C., Wolfe A.P., Tappert R., Muehlenbachs K., 2008: Correlation of Grassy Lake and Cedar Lake ambers using infrared spectroscopy, stable isotopes, and paleoentomology. Canadian Journal of Earth Sciences 45, 1061–1082. <https://doi.org/10.1139/E08-049>

Wu R.J.Ch. 1997: Secret of the lost world. Dominican amber and its inclusions. Santo Domingo. Zobel A.M., 1999: Cedarite and other fossil resins in Canada. W: B. Kosmowska-Ceranowicz, H. Paner (red.): Investigations into Amber. Proceedings of the International Interdisciplinary

Symposium: „Baltic Amber and Other Fossil Resins, 997 Urbs Gyddanyzc – 1997 Gdańsk”, 2–6 September 1997, Gdańsk, 241–245. Muzeum Archeologiczne w Gdańsk, Gdańsk.

ŻYWICE KOPALNE AFRYKI

Schlüter T., 1988: Geologic, stratigraphic and palaeontologic significance of the East African copal and its comparison with fossil resins of similar age. W: The sixth meeting on amber and amberbearing sediments. Warsaw, 20–21 October 1988. [Streszczenie]. Prace Muzeum Ziemi 41, 162.

Schlüter T., Gnielinski F., 1987: The East African copal, its geologic, stratigraphic, palaeontologic significance and comparison with other fossil resins of similar age. National Museums of Tanzania. Occasional Paper 8, 1–32.

Schmidt A.R., Perrichot V., Svojtka M., Anderson K.B., Belete K.H., Bussert R., Dörfelt H., Jancke S., Mohr B., Mohrmann E.P., Nascimbene C., Nel A., Nel P., Ragazzi E., Roghi G., Saupe E., Schmidt K., Schneider H., Selden P. A., Vávra N., 2010: Cretaceous African life captured in amber. Proceedings of the National Academy of Sciences 107 (16), 7329–7334. <https://doi.org/10.1073/pnas.1000948107>

VII. ŻYWICE SUBFOSYLNE

Abduriyim A., Kimura H., Yokoyama Y., Nakazono H., Wakatsuki M., Shimizu T., Tansho M., Ohki S., 2009: Characterization of „green amber” with infrared and nuclear magnetic resonance spectroscopy. Gems & Gemology 45 (3), 158–177. <https://doi.org/10.5741/GEMS.45.3.158>

Beck W.C., Stout E.C., Kosmowska-Ceranowicz B., 1993: A large find of supposed amber from Baltic Sea. Geologiska Föreningens i Stockholm Förhandlingar 115 (2), 145–150.

<https://doi.org/10.1080/11035899309452745>

Brost L., Reinicke R., 1996: Bernstein in Südschweden. W: M. Ganzelewski, R. Slotta (red.): Bernstein. Tränen der Götter. Katalog der Ausstellung, 155–156. Bochum.

Currie S.J.A., 1997: A study of New Zealand Kauri copal. *Journal of Gemmology* 25 (6), 408–416.
<https://doi.org/10.15506/JoG.1997.25.6.408>

Günther B., 1984: Bernstein ein faszinierendes Material. *Gold, Silber, Uhren, Schmuck* 5, 54–59.

Kostyniuk M., 1960: Nowozelandzka kauri a pochodzenie bursztynu. *Wszechświat* 10, 263–266.

Langenheim J.H., 1995: Biology of amber-producing trees: Focus on case studies of Hymenaea and Agathis. W: K.B. Anderson, J.C. Crelling (red.): *Amber, resinite and fossil resin*. ACS (American Chemical Society) Symposium Series 617, 1–31. <https://doi.org/10.1021/bk-1995-0617.ch001>

Rodgers K.A., Currie S., 1999: A thermal analytical study of some modern and fossil resins from New Zealand. *Thermochimical Acta* 326, 143–149. [https://doi.org/10.1016/S0040-6031\(98\)00590-5](https://doi.org/10.1016/S0040-6031(98)00590-5)

Schlee D., 1984: Notizen über einige Bernsteine und Kopale aus aller Welt. W: *Bernstein Neuigkeiten. Stuttgarter Beiträge zur Naturkunde. Serie C* 18, 29–37.

VIII. ZŁOŻA BURSZTYNU

Gazda L. (red.), 2016: Lubelski bursztyn. Znaleziska, geologia, złoża, perspektywy. Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Chełmie, Wydawnictwo „m”, Kraków.

Gierłowski W., 2010 (2008): Wahania podaży surowca bursztynowego w latach 1981–2006. W: B. Kosmowska-Ceranowicz, W. Gierłowski (red.): *Bursztyn – poglądy, opinie. Materiały z seminariów Amberif 2005–2009*, 209–216. Gdańsk–Warszawa.

Katinas V., 1971: *Jantar i jantarienosnyje otłożenija južnoj Pribaltiki*. Mintis, Wilno.

Kharin G., Emelyanov E.M., Zagorodnich V.A., 2004: Paleogene mineral resources of the SE Baltic Sea and Sambian peninsula. *Zeitschrift für Angewandte Geologie, Sonderheft* 2, 63–72.

Kosmowska-Ceranowicz B., 1995: Das Bernsteinführende Tertiär des Chłapowo-Samland Delta. W: W.K. Weidert (red.): *Klassische Fundstellen der Paläontologie*, Bd. III, 180–190. Goldschneck-Verlag, Korb.

Kosmowska-Ceranowicz B. (red.), 2002: Znaleziska i dawne kopalnie bursztynu w Polsce. Od Bałtyku przez Kurpie do Karpat (wydanie II). Biblioteka Kurpiowska im. Stacha Konwy 2, Jastrzębiec, Łomża.

Kosmowska-Ceranowicz B., Kociszewska-Musiał G., Musiał T., Müller C., 1990: Bursztynonośne osady trzeciorzędowe okolic Parczewa. *Prace Muzeum Ziemi* 41, 21–35.

Kosmowska-Ceranowicz B., Kohlman-Adamska A., Grabowska I., 1997: Erste Ergebnisse zur Lithologie und Palynologie der bernsteinführenden Sedimente im Tagebau Primorskoje. Metalla: *Forschungsberichte des Deutschen Bergbau-Museums* 66, 5–17.

Kostiaszowa Z., 2007: Kaliningradzki Kombinat Bursztynu – historia i perspektywy. *Przegląd Geologiczny* 55 (10), 843–844.

Listkowski W., Łazowski L., 1975: Wyniki badań złóż bursztynu w okolicach Gdańska. *Przegląd Geologiczny* 23 (8), 385–388.

Matuszewski A., 1995: Złoże bursztynu w Wiślince. *Muzeum Ziemi / Konferencje naukowe / Streszczenia referatów* 5.

Odrzywolska-Bieńkowa E., Kosmowska-Ceranowicz B., Ciuk E., Giel M.D., Grabowska I., Piwocki M., Pożaryska K., Ważyńska H., Ziemińska-Tworzydło M., 1981: The Polish part of the NW European

Tertiary Basin: a generalization of its stratigraphic section. *Bulletin de l'Academie Polonaise des Sciences, Sér. Sc. Terre* 29 (1), 3–17.

Tomczak A., Krzymińska M., Michałowska M., Mojski J.E., Pikies R., Zachowicz J., 1990: Geological position of amber bearing deposits on the Vistula Bay Bar, Poland. *Prace Muzeum Ziemi* 41, 160.

Tutskij W., Stepanjuk L., 1999: Geologie und Mineralogie des Bernsteins von Klessow, Ukraine. W: B. Kosmowska-Ceranowicz, H. Paner (red.): Investigations into Amber. Proceedings of the International Interdisciplinary Symposium: „Baltic Amber and Other Fossil Resins, 997 Urbs Gyddanyzc – 1997 Gdańsk”, 2–6 September 1997, Gdańsk, 53–60. Muzeum Archeologiczne w Gdańsk, Gdańsk.

IX. WYROBY I OBRÓBKA BURSZTYNU

Cofta-Broniewska A., 1999: Amber in the material culture of the communities of the region of Kuiavia during the Roman period. W: B. Kosmowska-Ceranowicz, H. Paner (red.): Investigations into amber. Proceedings of the International Interdisciplinary Symposium: „Baltic Amber and Other Fossil Resins, 997 Urbs Gyddanyzc – 1997 Gdańsk”, 2–6 September 1997, Gdańsk, 157–176. Muzeum Archeologiczne w Gdańsk, Gdańsk.

Drapikowski M., 2010 (2008): Koncepcja tryptyku z elementami bursztynowymi w Bazylice Grobu Świętego. W: B. Kosmowska-Ceranowicz, W. Gierłowski (red.): Bursztyn – poglądy, opinie. Materiały z seminariów Amberif 2005–2009, 129–131. Gdańsk–Warszawa.

Gierłowski W., 1999: Bursztyn i gdańscy bursztynnicy. Marpress, Gdańsk.

Gierłowski W., 2004: Dzieła pracowni Lucjana Myrty. W: Myrta. Bursztyn – życie i dzieło Lucjana Myrty. Album fotografii M. Żaka, 3–221. Oficyna Wydawnicza Excalibur, Bydgoszcz.

Gruszczyńska A., 1999: Amber-workers of the fourth and fifth centuries AD from Świlcza near Rzeszów. W: B. Kosmowska-Ceranowicz, H. Paner (red.): Investigations into Amber. Proceedings of the International Interdisciplinary Symposium: „Baltic Amber and Other Fossil Resins, 997 Urbs Gyddanyzc – 1997 Gdańsk”, 2–6 September 1997, Gdańsk, 183–190. Muzeum Archeologiczne w Gdańsk, Gdańsk.

Karwowski Ł., Matuszewska A., 1999: Inorganic and organic components of water obtained during autoclaving of Baltic amber. *Estudios del Museo de Ciencias Naturales de Alava* 14 (Núm. esp. 2), 63–72.

Kostiashova Z. 1999: The productions of jewellery, artistic and fancy goods of the Kaliningrad Amber Factory (1945–1996). W: B. Kosmowska-Ceranowicz, H. Paner (red.): Investigations into Amber. Proceedings of the International Interdisciplinary Symposium: „Baltic Amber and Other Fossil Resins, 997 Urbs Gyddanyzc – 1997 Gdańsk”, 2–6 September 1997, Gdańsk, 269–274. Muzeum Archeologiczne w Gdańsk, Gdańsk.

Kostiaszowa Z., 1995: Powojenna historia kombinatu eksploatacji i obróbki bursztynu na Sambii. *Przegląd Geologiczny* 43 (4), 364–367.

Matuszewska A., 2011: Organische Bestandteile in Wasser aus autoklaviertem Succinit. W: B. Kosmowska-Ceranowicz, N. Vávra (red.): Eigenschaften des Bernsteins und anderer fossiler Harze aus aller Welt. Proceedings of the conference at the Scientific Centre of the Polish Academy of Sciences in Vienna, 21st–22nd June 2010, 79–107. Vienna.

Mierzwińska E., 1998: Bursztyn w sztuce. Muzeum Zamkowe, Malbork.

Rohde A., 1937: Bernstein, ein deutscher Werkstoff. Seine künstlerische Verarbeitung vom Mittelalter bis zum 18. Jh. Berlin.

X. KOLEKCJE ŻYWIC KOPALNYCH

Chodyński A.R., 1994: Gdańskie kolekcje bursztynu od XVIII do XIX wieku. Porta Aurea, 51–74.

Gierłowska G., 2005: O dawnych kolekcjach bursztynu i gdańskiej jaszczurce. Oficyna „Bursztynowa Hossa”, Gdańsk.

Grabowska J., 1982: Polski bursztyn. Interpress, Warszawa.

Grążawska J., 2010 (2009): Nowożytnie zabytki w kolekcji Muzeum Bursztynu w Gdańsku. W: B. Kosmowska-Ceranowicz, W. Gierłowski (red.): Bursztyn – poglądy, opinie. Materiały z seminariów Amberif 2005–2009, 133–141. Gdańsk–Warszawa.

Kosmowska-Ceranowicz B., 1996: Zbiory bursztynu w Muzeum Przyrodniczym we Lwowie, dawnym Muzeum im. Dzieduszyckich. Prace Muzeum Ziemi 44, 55–60.

Kosmowska-Ceranowicz B., 2001: The old Gdańsk amber collections. Prace Muzeum Ziemi 46, 81–106.

Kosmowska-Ceranowicz B., 2006: Bursztyn w Ribnitz-Damgarten (Niemcy). To warto zobaczyć. Amber in Ribnitz-Damgarten. It's worth seeing. Bursztynisko 26, 12–15, 31–34.

Kosmowska-Ceranowicz B., 2011: Sammlungen der fossilen und subfossilen Harze in Europäischen Museen und ihre Bedeutung für die Wissenschaft . W: B. Kosmowska-Ceranowicz, N. Vávra (red.): Eigenschaften des Bernsteins und anderer fossiler Harze aus aller Welt. Proceedings of the conference at the Scientific Centre of the Polish Academy of Sciences in Vienna, 21st–22nd June 2010, 11–37. Vienna.

Kosmowska-Ceranowicz B., Kwiatkowska K., Pielińska A., 2001: The amber collection of the Museum of the Earth, PAS, as a source of multidisciplinary research. W: A. Butrimas (red.): Baltic amber. Proceedings of the international interdisciplinary conference, 53–63. Vilnius.

Kosmowska-Ceranowicz B., Pietrzak T., 1982: Znaleziska i dawne kopalnie bursztynu w Polsce. Muzeum Ziemi. Opracowania dokumentacyjne 6. Warszawa.

Kosmowska-Ceranowicz B., Ritzkowski S., 2004: The saved fragment of the Königsberg amber collection in Göttingen. Prace Muzeum Ziemi 47, 109–124.

Kostiashova Z., Yakovleva L., 2007: The Baltic amber from the collection in the State Hermitage Museum. Catalogue of the exhibition. Slavia, Sankt Petersburg.

Kostiaszowa Z., 2003: Kolekcja Kaliningradzkiego Muzeum Bursztynu. Polski Jubiler 18, 42–46.

Krumbiegel G., Kosmowska-Ceranowicz B., 1992: Fossile Harze der Umgebung von Halle (Saale) in der Sammlung des Geiseltalmuseums der Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg. Wissenschaftliche Zeitschrift der Martin-Luther-Universität Halle-Wittenberg 41 (6), 5–35.

Kulicka R., Kosmowska-Ceranowicz B., 2001: Historia i znaczenie kolekcji Tadeusza Giecewicza. W: Bursztynowy skarbiec. Część I. Katalog kolekcji Tadeusza Giecewicza, 73–82. Muzeum Ziemi. Opracowania dokumentacyjne 18. Oficyna Wydawnicza Sadyba, Warszawa.

Kwiatkowska K., 2010 (2006): Kolekcja wyrobów Warszawskich Zbiorów Bursztynu Muzeum Ziemi PAN w Warszawie. W: B. Kosmowska-Ceranowicz, W. Gierłowski (red.): Bursztyn – poglądy, opinie. Materiały z seminariów Amberif 2005–2009, 151–156. Gdańsk–Warszawa.

Leciejewicz K., Kwiatkowska K., 2005: Odkrywane piękno bursztynu. Muzeum Ziemi. Opracowania dokumentacyjne 22. Oficyna Wydawnicza Sadyba, Warszawa.

Mierzwińska E., Żak M., 1998: Wielka księga bursztynu. Muzeum Zamkowe, Malbork. Oficyna Wydawnicza Excalibur, Bydgoszcz.

Myrta. Bursztyn – życie i dzieło Lucjana Myrty. Album fotografii M. Żaka. Oficyna Wydawnicza Excalibur, Bydgoszcz 2004.

Ritzkowski S., 1996: The remains of the former Amber-Collection of the Albertus-University at Königsberg/Pr., now at Göttingen (Germany). Amber & Fossils, 1–6.

Ross A.J., 2005 (2004): Historia zbiorów bursztynu w Muzeum Przyrodniczym (Natural History Museum) w Londynie. W: B. Kosmowska-Ceranowicz, W. Gierłowski (red.), 2005: Bursztyn – poglądy, opinie. Materiały z seminariów Amberif 1994–2004, 201–204. Gdańsk–Warszawa.

Schlee D., 1990: Das Bernstein-Kabinett. Stuttgarter Beiträge zur Naturkunde. Serie C 28, 1–100.

Sobecka A., 2013: The development of the Malbork Amber Collection. W: B. Kosmowska-Ceranowicz, W. Gierłowski, E. Sontag (red.): The International amber researcher symposium „Amber. Deposits–Collections–the Market”, Gdańsk, Poland 22–23.03.2013, 95. Gdańsk.

Weitschat W., 2005 (2004): Zbiory bursztynu Instytutu i Muzeum Geologiczno-Paleontologicznego Uniwersytetu w Hamburgu. W: B. Kosmowska-Ceranowicz, W. Gierłowski (red.): Bursztyn – poglądy, opinie. Materiały z seminariów Amberif 1994–2004, 204–208. Gdańsk–Warszawa.

Yakovleva L.A., Żurawlew A., 2002: Bałtyjskij jantar w sobranii Ermitaża. Katałog wystawki. Sankt Petersburg.

XI. IMITACJE BURSZTYNU

Atlas. Infrared Spectra of the World's Resins. Holotype Characteristics. Atlas. Widma IR żywic świata. Charakterystyka ich holotypów. PAN, Muzeum Ziemi, Warszawa.

Ganzelewski M., 1996: Bernstein-Ersatzstoffe und Imitationen. W: M. Ganzelewski, R. Slotta (red.): Bernstein. Tränen der Götter. Katalog der Ausstellung, 475–481. Bochum.

Gierłowska G., 2003: Przewodnik po imitacjach bursztynu. Oficyna „Bursztynowa Hossa”, Gdańsk.

Golloch A., 2005 (1997): Identyfikacja bursztynu i imitacji (fałszerstw) – problem analityczny. W: B. Kosmowska-Ceranowicz, W. Gierłowski (red.): Bursztyn – poglądy, opinie. Materiały z seminariów Amberif 1994–2004, 81–85. Gdańsk–Warszawa.

Hummel D.O., 1969: Plastics, elastomers, fibers and resins. W: D.O. Hummel, F.K. Scholl: Infrared Analysis of Polymers, Resins, and Additives. An Atlas. Vol I. Wiley-Interscience, New York.

Kosmowska-Ceranowicz B., 2003: Amber imitations in the Warsaw amber collection. Acta Zoologica Cracoviensis 45 (suppl. Fossil Insects), 411–421.

Kosmowska-Ceranowicz B., 2015: Infrared spectra atlas of fossil resins, subfossil resins, and selected imitations of amber. Atlas widm w podczerwieni żywic kopalnych, subfosylnych i niektórych imitacji

bursztynu. W: *Atlas. Infrared Spectra of the World's Resins. Holotype Characteristics. Atlas. Widma IR żywic świata. Charakterystyka ich holotypów*, 5–210. PAN, Muzeum Ziemi, Warszawa

Matuszewska A., Wrzalik R., Hacura A., 2001: Bursztyn czy polimer? *Polski Jubiler* 12, 36–37.

Shedrinsky A.M., Muchawsky-Schnapper E., Aizenshtat Z., Baer N., 1999: Application of analytical pyrolysis to the examination of amber objects from the ethnographic collections of the Israel Museum. W: B. Kosmowska-Ceranowicz, H. Paner (red.): *Investigations into amber. Proceedings of the International Interdisciplinary Symposium: „Baltic Amber and Other Fossil Resins, 997 Urbs Gyddanyzc – 1997 Gdańsk”*, 2–6 September 1997, Gdańsk, 207–214. Muzeum Archeologiczne w Gdańsk, Gdańsk.